

LISTY GALANTSKÝM 31/2021

Milí bratia a milé sestry,

od začiatku školského roka sme aj v našom galantskom cirkevnom zbore zaviedli detské kázne. Spravidla sú v liturgii umiestnené po zaspievaní evanjeliového textu, kedy si spolu s deťmi vysvetlíme časť toho, čo sme práve počuli. Po niekoľkominútovej kázni si zaspievame detskú pesničku. Počas ďalšej piesne, ktorú spieva celý cirkevný zbor, dostávajú deti požehnanie a môžu, ale nemusia odísť do zborovej miestnosti, kde majú do konca bohoslužieb svoj program.

Otázka je, musí to byť? Moja odpoveď je jednoznačná: Áno! Deti musia mať v našom cirkevnom zbore a na našich bohoslužbách svoje miesto. Aj oni musia vedieť, že pre nich má Pán Boh každú nedeľu niečo pripravené. Deti patria do kostola, lebo majú svoje pevné miesto v Božej rodine a my spolu za ne nesieme zodpovednosť. Pán Ježiš hovorí: „Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne; lebo takýchto je kráľovstvo nebeské.“ (Matúš 19,14)

Na bohoslužby nechodí veľa detí, neraz sa stane, že sú tam iba naše dve. Je dobré mať niečo pre deti aj vtedy? Človek si povie, že svojim deťom môže urobiť detskú besiedku aj poobede a to, čo by im povedal v kostole, im môže vysvetliť aj pri nedeľnom obede. Na druhej strane, keby do kostola prišli iné dve deti, urobil by som detskú kázeň? Určite áno a bol by som veľmi rád, že prišli. Preto si teda myslím, že moje deti majú rovnaké právo i potrebu duchovne rásť v našom chrámovom spoločenstve ako všetky iné.

Píšem o detskej kázni preto, lebo Vás chcem povzbudiť, aby ste zobrali na bohoslužby aj svoje deti či vnúčatá. Vždy bude aj pre ne niečo pripravené. Modlime sa za deti nášho cirkevného zboru, aby sa nám vo svete nestratili, ale aby mohli medzi nami rásť ako božie deti nám i Pán Bohu na radosť.

Miroslav Kerekréty

Kázeň na nedeľu 24. nedeľu po Svätej Trojici, 14. novembra 2021

„Chod'te do Bételu a hrešte, do Gilgálu, a hrešte ešte viac; za rána prinášajte svoje obete a na tretí deň svoje desiatky. Zapáľte obeť vd'aky z kvaseného, nahlas vyhlasujte dobrovoľné obete, pretože tak to máte radi, Izraelci - znie výrok Hospodina, Pána. Spôsobil som, že ste nemali nič pod zuby vo všetkých vašich mestách a že ste mali nedostatok chleba na všetkých vašich miestach, no ku mne ste sa nevrátili - znie výrok Hospodinov. Zadržal som vám dážď ešte tri mesiace pred žatvou. Dával som dážď na jedno mesto, na druhé mesto som dážď nedal. Na jednu roľu pršalo, a roľa, na ktorú nepršalo, vyschla. Dve, tri mestá vliekli sa k inému mestu napiť sa vody, ale neboli uspokojené. No ku mne ste sa nevrátili - znie výrok Hospodinov. Bil som vás sneťou a hrdzou, vysušil som vaše záhrady aj vinice; vaše figovníky a olivy obžrali kobyľky. No ku mne ste sa nevrátili - znie výrok Hospodinov. Preto takto naložím s tebou, Izrael! A keďže takto naložím s tebou, priprav sa, Izrael, na stretnutie so svojím Bohom. Lebo, hľa, Tvorca vrchov a Ten, čo stvoril vietor, dáva poznať človeku svoje myšlienky. On tvorí svitanie i tmu a kráča po výšinách zeme, Jeho meno je Hospodin, Boh mocností.“

Ámos 4, 4-9, 12-13

Milí bratia a milé sestry,

niekedy sa nám stane, že sa nám nepozdáva to, čo sme práve počuli alebo čítali. Ak je to v rozhovore, požiadame nášho partnera, aby to zopakoval a my sme si mohli overiť, či sme všetko počuli správne a či tomu správne rozumieme. Stáva sa to najmä vtedy, keď počujeme niečo nezvyklé alebo neveriteľné. Veľmi podobne sa zachováme aj pri čítaní. Znovu si prečítame poslednú vetu alebo odsek, keď nám prečítané nedáva zmysel alebo keď je ťažko uveriť tomu, čo práve čítame. Ja som sa takto pozastavil až dvakrát pri čítaní a premýšľaní o dnešnom kázňovom texte.

Prvý raz hneď v úvode, kedy Hospodin ústami proroka vyzýva Izrael, aby hrešil. Pán Boh chce, aby Jeho vyvolený ľud hrešil? Naozaj je to tam takto napísané? *Chod'te do Bételu a hrešte, do Gilgálu, a hrešte ešte viac.* Je tam dokonca rozkazovací spôsob chod'te. Pán Boh ich posielal do Bételu a Gilgálu, čo sú obe zvláštne a výnimočné miesta, ktoré sú spojené s dôležitými dejinnými udalosťami izraelského ľudu. Samotné miesto Bétel znamená Boží

dom a je spojené s Božím zaslúbením Abrahámovi, že jemu a jeho potomstvu Pán Boh dá túto krajinu do večného dedičstva. V istom zmysle môžeme povedať, že práve tu začínajú dejiny vyvoleného božieho národa. Neskôr sa Jákob stretáva s Bohom, má videnie o rebríku do neba a Hospodin potvrdzuje zaslúbenie, ktoré dal jeho otcovi. Jákob sa na tomto mieste zaviazal odvádzať Hospodinovi desiatok ako súčasť zmluvy medzi ním a Bohom. Gilgál má tiež svoju slávnú históriu. Gilgál bol hlavným mestom pri dobývaní Kanaánu, teda v období, keď Hospodin splnil zaslúbenie dané Abrahámovi. Zároveň bol Gilgál miestom pripomenutia Božieho oslobodenia z egyptského otroctva. Aké dôležité mestá v histórii izraelského ľudu. A Hospodin ich práve do týchto miest posielal, aby hrešili a hrešili ešte viac? Keby sme boli na hodine literatúry, povedali by sme, že ide o satiru. Choďte na tieto sväté miesta a hrešte proti mne, kde som vám dokázal svoju lásku i moc. V priebehu rokov sa ale práve Bétel a Gilgál stali symbolom formálnej bohoslužby. Preto poukazuje na to, čo vlastne Izraelci robili. Za rána prinášali svoje obete, na tretí deň svoje desiatky a popri tom hrešili proti Hospodinovi. Formálne bolo všetko tak ako malo, ale ich srdce bolo vzdialené od udalostí, ktoré sa na tých miestach stali. Srdcom prestali byť božím ľuďom. Za ich obetami chýbalo akési prihlásenie sa k zmluve medzi Bohom a Abrahámom či Jákobovmu sľubu odovzdávať desiatok na vyjadrenie skutočnosti, že Hospodin je jeho Bohom. V túžbe poukázať na absurdnosť celej situácie vyzýva Hospodin svoj ľud: hrešte a obetujte, pretože to tak máte radi. Akoby Pán Boh zdôraznil, že vy to tak máte radi, ale ja nie. Zdá sa, že formálna zbožnosť vytvárala v izraelcoch dobrý pocit zo seba samých. Aha, akí sme my dobrí ľudia, akí zbožní a zachováваме všetky tradície. Možno si tou svojou formálnou bohoslužbou budovali dobré meno vo svojich očiach i v očiach spoločnosti vôkol nich. Svoj hriech pokrývali povrchnou zbožnosťou. S tým sa Boh nemohol uspokojiť. Bratia a sestry, ani my sa neuspokojme s formálnou zbožnosťou, povrchným náboženstvom, nezaobalujme svoj hriech do zbožných rituálov či rečí. Aj medzi nami a Hospodinom bola pri krste svätom uzavretá zmluva, stali sme sa Božími deťmi. Nebuďme nimi len formálne, na papieri, ale žime ako Božie deti deň čo deň na tejto zemi. Pán Boh nestojí o divadlo, formu, ale túži po milujúcom srdci človeka. Niekedy sa mu ho od nás nedostáva rovnako, ako to milujúce srdce nedostal od svojho vyvoleného národa.

Aká bola Božia reakcia? *Spôsobil som, že ste nemali nič pod zuby vo všetkých vašich mestách, nedostatok chleba, zadržal som dážď, vysušil som vaše záhrady a vinič, figovníky a olivy obžrali kobylky.* Pán Boh vymenováva, čo všetko urobil a ako svojmu ľudu ublížil. Prirodzenou otázkou je, ako to Hospodin spôsobil. Mojou odpoveďou je, že odňal nevernému izraelskému

Ľudu svoje požehnanie a to spôsobilo spomínané trápenie v ich živote. Možno Božie požehnanie prijímali ako samozrejmosť a keď im bolo zrazu odopreté, začali sa diať pre nich nevysvetliteľné veci. Zdôvodnenie Pán Boh konštatuje po každom verši, kedy hovorí, čo všetko spôsobil v živote svojho vyvoleného Ľudu: *no ku mne ste sa nevrátili, znie výrok Hospodinov*. Celé utrpenie, ktorým izraelský Ľud prechádzal, malo len jeden cieľ. Pripomenúť vyvolenému Božiemu Ľudu, že s Hospodinom sa kráča životom lepšie a je krajší, naplnenejší, dáva zmysel. Bratia a sestry, čo sa musí stať, aby sme aj my celým srdcom priľnuli k svojmu Bohu? Keď počúvam životné príbehy ľudí, často je to veľmi podobne ako v živote izraelského národa. Až keď človek začne naozaj trieť biedu, keď sa mu život úplne rozpadne, keď príde o tých, ktorým najviac miloval, až vtedy začína hľadať Boha. Neraz Ho hľadá takým zvláštnym spôsobom – berie Ho na zodpovednosť za zlo vo svojom živote, vyčíta Mu svoju ťažkú životnú situáciu. Hnevá sa na Neho, pretože mu odňal svoje požehnanie. Niekedy sa človek musí temer „dotknúť“ smrti, aby začal uvažovať o Bohu, smrti i živote v iných rozmeroch ako dovtedy. Je zaujímavé, že keď je človek bezradný, bezmocný či beznádejný, vtedy dokáže akceptovať existenciu Boha i volať o pomoc k Nemu. Zrazu sa z formálnej viery stáva viera živá, osobná. Nečakajme na túto premenu svojej viery až do chvíle, kedy budeme ubití nedostatkom Božieho požehnania. Ak sme odišli od Hospodina a naša viera je len na povrchu, vráťme sa k Hospodinovi, lebo tam je naše skutočné miesto.

V posledných veršoch dnes čítaného Božieho slova Hospodin hovorí: *Priprav sa, Izrael, na stretnutie so svojím Bohom. Lebo, hľa, Tvorca vrchov a Ten, čo stvoril vietor, dáva poznať človeku svoje myšlienky*. Aké sú Jeho myšlienky? Po prvé, že sa neuspokojí s formálnou zbožnosťou, ale túži po srdci človeka. Absurdnosť náboženskej schizofrénie zvyrazňuje výzvou k hrešeniu a následnému obetovaniu podľa zmluvy medzi Ním a Izraelom. Po druhé, že sa nás nevzdá bez boja, ale urobí všetko preto, aby sme sa k Nemu vrátili, hoci cena za náš návrat bude odňatie požehnanie, starostlivosti či ochrany. Kam až bude musieť zájsť je aj v našich rukách. A po tretie pripomína človeku, aby sa pripravil na stretnutie so svojím Bohom. Tomuto stretnutiu sa nedá vyhnúť a preto je dobré, aby sme naň boli pripravení. Spôsob, ako sa pripraviť na osobné stretnutie s Bohom, ktorý je Tvorca vrchov a Ten, čo stvoril vietor, je vrátiť sa k Nemu a kráčať v živote s Ním. Potom stretnutie s Bohom nebude pre človeka strašiakom ale, naopak, môže sa stať cieľom radostného očakávania.

Amen.

Miroslav Kerekréty